

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci žalobce **A. A.** nar. X, státní příslušnost , t.č. PoS Kostelec nad Orlicí, Rudé armády 1000, zast. Janem Prokopem, bytem Nový Bydžov, Jungmannova 1615, korespondenční adresa, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra ČR**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 8. 2013, čj. OAM-23/LE-PA03-ZA04-R2-2011, t a k t o :

I. Žaloba s e z a m í t á .

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Dne 24. 3. 2014 rozhodl krajský soud o žalobě žalobce, směřující proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 8. 2013, kterým správní orgán zamítl žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany, s odkazem na ust. §§ 12 – 14 b) zákona o azylu. Krajský soud rozhodl v původním rozsudku tak, že žalobu v rozsahu ust. §§ 12 – 14 a § 14b) zákona o azylu zamítl, napadené rozhodnutí však zrušil ve výroku neudělení mezinárodní ochrany co do ust. § 14a cit. zákona a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Krajský soud vytkl žalovanému, že se dosud dostatečně nevypořádal se skutečnostmi, která byla důvodem i pro zrušující rozhodnutí Krajského soudu v Brně v dřívějším řízení, a to, že ve věci žalobce došlo ke kontaktování ruských státních orgánů při ověřování jeho totožnosti a je tak nepochybné, že orgány země původu o

žádosti o MO (mezinárodní ochranu) žalobce v zahraničí mají informaci, přesto, že žadatele proti takové situaci chrání ust. § 19 odst. 1 zákona o azylu. Krajský soud zde odkázal na šetření ve věci, provedené ombudsmanem, na správnost názoru vedoucí kanceláře UNHCR v ČR, vyjadřující smysl a účel uvedeného ustanovení, tedy ochranu nedotknutelnosti svobody a bezpečnosti žadatele o azyl, rovněž pak na Zprávu o dodržování lidských práv za r. 2012 MZ USA, Zprávu MV ČR – Svoboda ve světě 2013, pojednávající o situaci v Rusku, a žádal správní orgán, aby v seriózním a logicky utříděném závěru vyjasnil, zda žalobce po případném návratu do vlasti není ohrožen vážnou újmou právě s ohledem na výše popsané skutečnosti.

Proti rozsudku krajského soudu podal žalovaný kasační stížnost, v níž namítal, že za případné porušení zásad ust. § 19 zákona o azylu nenese odpovědnost, a že je přesvědčen, že reálná vážná újma žalobci v případě návratu do vlasti nehrozí. Nejvyšší správní soud v Brně o kasační stížnosti rozhodl pod sp. zn. 3 Azs 75/2014 dne 28. srpna 2014 zrušením výroku II. rozsudku krajského soudu a věc vrátil krajskému soudu v tomto rozsahu k dalšímu řízení. Nastala tak situace, kdy výrok I. napadeného rozsudku ze dne 24. 3. 2014 je pravomocný a není třeba se tímto rozsahem dále zabývat, tedy, neudělení mezinárodní ochrany žalobci co do §§ 12 – 14 zákona o azylu a doplňkové ochrany ve smyslu ust. § 14b) tohoto zákona je otázkou pravomocně vyřešenou.

Soud připomíná, že žalobce k problému případného návratu do vlasti tvrdil, že se obává o svůj život, hrozí mu pronásledování ze strany bezpečnostních složek Ruské federace. Poukazoval na zlehčování celé situace správním orgánem, z podkladů vyplývá i nadále neutěšená situace lidí z Kavkazu v Ruské federaci, kdy občané celého kavkazského regionu jsou předvoláváni bezpečnostními orgány z různých oblastí Ruska. Předvolání na prokuraturu je samo o sobě velmi vysokým nebezpečím a reálnou hrozbou zmizení beze stopy, především pro mladého kavkazského muže, zejména pak, když má dva bratry, jimž byl udělen azyl v Evropě a sám jako žadatel několik let také v Evropě žil. Policie ČR se podrobněji dokumenty, které žalobce předložil, nezabývala – poukazuje na skutečnost, že prokazoval 10 -měsíční dobu strávenou v RF mezi první a druhou žádostí o azyl, když násilná deportace z Rakouska do ČR v lednu 2011 byla nezákonná, nevztahující se k udělení českého víza v r. 2005. V dopise z března 2011 Policie ČR konstatuje, že se obrátila se žádostí o ověření totožnosti k Velvyslanectví RF v ČR, čímž ovšem vážně porušila ust. § 19 zákona o azylu a ohrozila bezpečnost žadatele o azyl i jeho rodinných příslušníků, žijících v RF. Žalobce namítá, že do ČR byl deportován v pozici žadatele o azyl, jeho žádost byla rakouskými orgány přijata, byl umístěn v azylovém zařízení města Thalham. Poukazuje na skutečnost, že žalovaný na str. 12 rozhodnutí nevylučuje tlak ze strany státních orgánů na neúspěšné žadatele o azyl, ale přiklání se k názoru, že nejsou perzekuováni z tohoto důvodu, ale z jiných a v této souvislosti připomíná, že jeho dva bratři mají od r. 2004 politický azyl v Rakousku, už tento fakt je příčinou k jeho politickému pronásledování, navíc odmítá nástup do ruské armády jako Čečenec, neboť nechce sloužit ruským bezpečnostním složkám, které se podílí na každodenním vyvražďování jeho národa. Co čeká navrátilce, popisuje organizace Memorial, ale i ředitel Norského helsinského výboru v dopise exministrovi Kocábovi. V této souvislosti je potřebné vzít na vědomí i přiložený materiál z května a června 2010, Rada vlády pro lidská práva schválila podnět Výboru pro práva cizinců k otázkám poskytování mezinárodní ochrany a návratové politiky do země původu s ohledem k osobám z Čečenska a čečenského původu...s tím, že tamní situace je

velmi vážná a nelze usuzovat na stav bezpečí pro osoby, nacházející se v této oblasti, přes vyhlášenou amnestii prokazatelně dochází k porušování lidských práv, zejména únosům civilistů, k mučení, nelidskému a ponižujícímu zacházení ze stran státních i nestátních silových struktur a k plánovaným vraždám...., dále pak odkaz na vystoupení K. Schwarzenberga na zasedání Výboru, který hodnotil situaci na Severním Kavkazu jako nedobrou, lidé se obávají o život a jejich bezpečnost je ohrožena.... Se závěrem o nadnesenosti žalobcem uváděných obav žalobce nesouhlasí, poukazuje na závěr, plynoucí z informace MZV ČR, kdy ruská strana požaduje u neúspěšných žadatelů o azyl termín vyhoštění alespoň s týdenním předstihem, nutným pro přípravu jejich přijetí a pomoci. O takovou pomoc ale mohou případně požádat sami žadatelé, dle množství jiných materiálů lidskoprávních aktivistů jde ve věci o něco jiného. V dalším pak žalobce odkazuje na rozhodnutí ve věci Ruslana Ozdoeva, kde správní orgán konstatuje brutální útoky na kavkazce, jejich pronásledování a šikanu úřadů i policie RF. V této souvislosti žalobce odkázal na znění čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod i čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků. Správní orgán naopak tvrdil, že se otázkou možné hrozby vážné újmy pro případ návratu do země původu zabýval pečlivě, za tím účelem shromáždil dostatek aktuálních, věrohodných informací, z nichž vyplynulo, že v případě návratu žalobci žádná relevantní vážná újma nehrozí. Jak obecná situace v zemi původu, tak individuální situace žalobce neprokazuje žádné ohrožení žalobce po vycestování do domovského státu, navíc shromážděné informace potvrzují účinnou možnost vnitřního přesídlení. K porušení ust. § 19 zákona o azylu nedošlo, zde odkaz na str. 16 napadeného rozhodnutí, konečně, nebyl to správní orgán, ale zmocněnkyně žalobce, kdo medializoval jeho případ a opakovaně zveřejňoval jeho identitu jako žadatele o udělení mezinárodní ochrany, správní orgán považuje tuto námitku za bezpředmětnou. Námitky žalobce považuje žalovaný za irelevantní a nepodložené, dostatečně vyvrácené v průběhu správního řízení.

Pokud se týče skutečností, které soud zjistil z průběhu správního spisu, tedy ze žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany, z provedených pohovorů, tyto soud podrobně popsal v původním rozsudku a může na ně tak plně odkázat. Rovněž tak plně odkazuje na citaci a popis jednotlivých provedených důkazů z průběhu původního soudního řízení.

Nejvyšší správní soud v rozhodnutí ze dne 28. 8. 2014 velmi podrobně posoudil správnost právního hodnocení problému § 19 zákona o azylu krajským soudem, s odkazem na zprávu Veřejného ochránce práv. Uvedl, že toto ustanovení je transpozicí čl. 22 směrnice Rady č. 2005/85/ES, o minimálních normách pro řízení v členských státech o přiznávání a odnímání postavení uprchlíka, ust. § 19 zákona o azylu dokonce garantuje žadateli o MO větší míru ochrany, neboť zahrnuje zákaz sdělení informací jakýmkoliv způsobem, když směrnice zakazuje pouze přímé sdělení a přímé informování původců pronásledování nebo vážné újmy. V ustanovení je obsažen zákaz ministerstvu, popř. dalším orgánům státu nebo veřejné správy sdělit jakýmkoliv způsobem údajným původcům pronásledování nebo vážné újmy informace o žádosti o udělení mezinárodní ochrany, smyslem je nejen samotné zajištění nedotknutelnosti a bezpečnosti žadatele před údajnými původci jeho pronásledování, ale i navázání důvěry mezi žadatelem a orgány ČR. Žadatel se tak může spolehnout na to, že údaje jím poskytnuté nebudou prozrazeny a ani nebudou kontaktovány státní orgány jeho domovského státu. NSS jasně vyložil, že v této souvislosti se jedná o jakékoliv orgány veřejné moci, v jakémkoliv typu řízení či

při provádění faktických úkonů ve vztahu k žadateli o MO, ochrana musí být absolutní a bezpochyby trvá i po skončení řízení, musí tak být bezvýjimečně garantována, NSS tak nepřistoupil na argumentaci správního orgánu, která je v daném případě proti smyslu citované úpravy. Zákaz zcela jistě dopadá i na orgány policie, které prováděly faktické úkony, směřující k realizaci vyhoštění zajištěného žadatele, přičemž uvedený zákaz sdělování informací se vztahuje na informace o žádosti o udělení MO, těmi jsou údaje o osobě žadatele, umožňující jeho identifikaci, jeho důvodech a další. Postačí samotné sdělení osobních údajů. NSS pak souhlasí s názorem VOP v tom smyslu, že žalobce měl v době příchodu do ČR status žadatele o mezinárodní ochranu a dovozuje z podrobného rozboru situace, že v daném případě došlo k porušení ust. § 19 zákona o azylu, což však samo o sobě ještě neznamená naplnění podmínek nároku na udělení doplňkové ochrany dle § 14a) zákona o azylu. Výklad krajského soudu byl tak shledán správným, nicméně v dalším NSS přistoupil na námitku žalovaného, že otázka doplňkové ochrany byla vypořádána dostatečně, neboť žalovaný vyhodnotil, zda by prozrazení údajů o totožnosti žalobce mohlo znamenat hrozbu vážné újmy pro případ návratu žalobce do země původu. Žalovaný se v rozhodnutí zabýval i okolnostmi, které žalobce s uvedenou událostí spojoval, a to, že následně měl někdo navštívit jeho rodiče v Rusku a sdělit jim, že se ví, kde se žalobce nachází, žalovaný ani tuto okolnost nepovažoval za důvod pro udělení doplňkové ochrany. V pořádku shledal NSS i odkaz žalovaného na informaci MZV z 2. 7. 2012, která je součástí správního spisu, a z které plyne, že důvod samotného podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany na zdejší území nemůže sám o sobě být pro případ jeho návratu do vlasti shledán jako ohrožení žalobce vážnou, azylově relevantní újmou. NSS v kontextu celého azylového příběhu žalobce neshledal žádnou hodnověrnou informaci, ze které by vyplývalo, že by se stal v době svého pobytu v Ruské federaci terčem cíleného zájmu státních orgánů, z čehož by se dala možnost vzniku vážné újmy pro případ jeho návratu do vlasti odvozovat. NSS neshledal žádný důvod, pro který by se mohl žalobce stát předmětem zájmu státních orgánů země původu, odůvodnění napadeného rozhodnutí je v tomto směru dostatečné a založené na správné interpretaci aplikovaných ustanovení zákona.

Při jednání soudu dne 30. 3. 2015 zástupce žalobce poukázal na to, že za dobu řízení se bezpečnostní situace v Rusku nijak nezměnila, není stabilní, naopak se dá říci, že se zhoršuje. Určitá újma žalobci zcela jistě po návratu hrozí, z obecných zpráv je patrné, že Rusko demokratickou zemí není. Žalobce pak uvedl, že děkuje zdejšímu státu, že zde může žít, má tu druhou rodinu, pokud by situace v zemi původu byla v pořádku, nemusela by Evropa uplatňovat žádné sankce. Tatínka tamní policie každý měsíc povolávala, stále se ho ptali, kde má syny, co dělají, tatínek z toho dostal infarkt. S rodinou žalobce již delší dobu není ve styku, přesto ví, že tamní situace se nijak nezměnila, i z internetu je patrné, že v oblasti Dagestánu klid není, každý měsíc tam někoho zabijí. Zástupce žalobce pak poukázal na to, že sám byl osobně nedávno v Afghanistanu a v celém koridoru není dobrá situace, je pravda, že za to nemůže jenom Rusko, ale je pravdou, že situace není v pořádku. Za potřebné považuje zástupce žalobce přihlídnutí k délce zdejšího pobytu žalobce, který zde studuje a reprezentuje ČR i ve sportu, možnost doplňkové ochrany by tak měla být znovu zvážena. Navrhuje proto zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení. Náhradu nákladů žalobce neúčtuje.

Pověřená pracovnice žalovaného poukázala na rozhodnutí NSS s tím, že správní orgán je přesvědčen, že se s případnou hrozbou vážné újmy v dané věci vypořádal dostatečně, § 14a) zákona o azylu upravuje podmínky doplňkové ochrany taxativně, žalobcovy důvody však takovými nejsou. Zamítnutí žaloby neznamená nutnost jeho vycestování, je zde možnost úpravy pobytu dle zákona o pobytu cizinců, tíživé podmínky v zemi původu dopadají na všechny tamní občany, ale naplnění podmínek zákona o azylu znamenat nemohou. Je navrhováno zamítnutí žaloby, správní orgán náklady řízení nežádá.

Zákon o azylu v ust. § 14 a) upravuje důvody udělení doplňkové ochrany, která se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2) a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Přitom za vážnou újmu se podle odst. 2 považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Soud hodnotil provedené důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu, vyšel ze zjištěného skutkového a právního stavu (§ 77 odst. 2 s.ř.s.), vzal v úvahu právní názor Nejvyššího správního soudu v Brně, vyjádřený v jeho rozhodnutí ze dne 28. 8. 2014 (§ 110 odst. 4 s.ř.s.) a po novém projednání věci žalobu zamítl jako nedůvodnou, v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s.

Krajský soud po provedení dalšího jednání ve věci konstatoval, že žalobce netvrdil žádné nové skutečnosti, které by mohly zásadnějším způsobem ovlivnit potřebnou míru ochrany před jeho případným aktuálním vycestováním do země původu, pouze uváděl, že tamní situace se žádným výraznějším způsobem nezměnila a na Ruskou federaci nelze pohlížet jako na demokratický stát. V tomto směru ovšem soud připomíná již dlouhodobě judikovanou zásadu, že takovou situaci jsou zasaženi všichni občané v zemi a pouze takový důvod nemůže být, bez dalšího, posuzován jako naplnění podmínek výše uvedeného ust. § 14a) zákona o azylu. Jak uvedl Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí ze dne 28. 8. 2014, správní orgán, byť odmítal zavinění v porušení ust. § 19 zákona o azylu, jeho odůvodnění neexistence hrozby azylově relevantní vážné újmy ve smyslu ust. § 14a) zákona o azylu je potřebné považovat za vyvážené, neboť tvrzením o možných problémech žalobce se zabýval dostačujícím způsobem, a to na str. 14 – 17 svého rozhodnutí ze dne 1. 8. 2013, a to i v kontextu případných problémů, které by mohly souviset s povědomím státních orgánů RF o pobytu žalobce v zahraničí, a to s odkazem na podklady, výše citované, které jsou současně obsahem správního spisu. Jak krajský soud výše uvádí, je takovým právním názorem NSS vázán, a tedy nezpochybňuje dostatečnost odůvodnění žalovaného v tomto směru, je pravdou, že podklady o možných vážných problémech (azylově relevantních) u navrátilých se žadatelů o

azyl nehovoří. Soud si je vědom, že pro případ návratu žalobce do země původu může žalobce očekávat určité problémy, pohovor apod., takové problémy však nejsou azylově relevantní, tedy, nesplňují jednotlivé podmínky odst. 2 citovaného ustanovení § 14a) zákona o azylu, jak uvedeno výše. Po opětovném přezkoumání věci a jejím projednání proto dospěl soud k závěru, že ve zbytku žalobních námitek neshledal důvodnost, žalobu jako nedůvodnou proto v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení soud odůvodňuje ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když úspěšný správní orgán náhradu nákladů řízení neúčtoval.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 8. dubna 2015

JUDr. Jana Kábrtová, v.r.
samosoudkyně